

MARTIN SKADSEM
Nordsjøvegen 1024
4352 KLEPPE

Kontakt saksbehandler
Kristian Wilén Haaland, 51568796

Pålegg om øyeblikkelig stans i skogsarbeid på eiendom 40/2 (Haugen) i Klepp kommune, del av Jærstrendene landskapsvernområde

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 69 første ledd gir Statsforvalteren i Rogaland, som forvaltningsmyndighet for Jærstrendene landskapsvernområde, med dette pålegg om øyeblikkelig stans i alt skogsarbeid som pågår på din eiendom 40/2 i Klepp kommune innenfor Jærstrendene landskapsvernområde med fuglefredning. Tiltaket er i strid med verneforskriftens § 3 bokstav A nr. 1 og 6, og § 3 bokstav B nr. 2. Arbeidet må ikke videreføres før tiltaket er omsøkt hos forvaltningsmyndigheten (Statsforvalteren i Rogaland) og eventuell tillatelse er gitt.

Klagerett

Dette vedtaket kan i henhold til forvaltningsloven §§ 28 og 29 påklages av part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. Fristen for å klage er tre uker fra mottak av dette brevet. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, (postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim), men sendes til Statsforvalteren i Rogaland, jf. forvaltningsloven § 32.

Bakgrunn

Statsforvalteren i Rogaland viser til din eiendom 40/2 i Klepp kommune. Nærmere spesifikt vises det til skogdekt areal (Haugen) på eiendommen som er vernet som landskapsvernområde med fuglefredning.

Vi viser til befaringer mandag 25.10.2021, onsdag 27.10.2021 og tirsdag 07.02.2023, etter varsler om hogst. Ved alle disse tilfellene har du fått tilbakemelding om at hogst i det aktuelle området ikke er tillatt med mindre det foreligger en tillatelse etter søknad.

Du viser til rettsdokumenter i forbindelse med erstatningssak og hevder rett til å drive hogst ettersom du ikke har mottatt erstatning for tømmeret i skogen på eiendommen. Ved befaring 27.10.2021 møtte representanter fra Statsforvalteren (rådgiver og ass. fylkesmiljøvernssjef) og vi gikk igjennom dokumentene du viser til. Ved befaring ble det gitt beskjed om at innholdet i rettsdokumentene ikke tilsidesetter vernereglene eller gir rett til å ta ut skog uten tillatelse.

Mandag 29.01.2024 mottok Statsforvalteren igjen melding om at det pågår hogst på eiendommen. Statsforvalteren gir dermed pålegg om øyeblikkelig stans i alt skogsarbeid som pågår.

Hjemmelsgrunnlag

Jærstrendene landskapsvernområde med tilhørende fuglefredningsområder ble vernet på nytt etter naturvernloven ved Kronprinsregentens resolusjon av 12. desember 2003. Naturvernloven er erstattet av naturmangfoldloven av 19.06.2009 og § 48 gjelder fremfor den generelle dispensasjonsregelen i verneforskriften. Videre skal rettsprinsippene i §§ 8 -12 legges til grunn ved en konkret vurdering av konsekvensene av omsøkte tiltak. Statsforvalteren i Rogaland er satt til å forvalte verneområdet.

Formålet med landskapsvernet (§ 2) er å ta vare på det egenarta natur- og kulturlandskapet på Jærstrendene med sine særmerkte strandtyper og de geologiske, botaniske, zoologiske og kulturhistoriske element som medvirker til å gi området et særpreg. Formålet med fuglefredningsområdene er å ta vare på fuglelivet som er knyttet til området og bruker dette som trekk-, hekke- eller overvintringsplass, videre å ta vare på fuglene sitt livsmiljø.

Ifølge § 3 bokstav A nr. 1 er det et forbud mot alle inngrep og tiltak som vesentlig kan endre eller innvirke på landskapet sin art eller karakter, herunder uttak eller utfylling av masse, grøfting, framføring av kabler og andre anlegg og faste innretninger. Opplistingen er ikke fullstendig.

Ifølge § 3 bokstav A nr. 6 er snauhogst eller planting og såing av trær og busker ikke tillatt.

Ifølge § 3 bokstav A nr. 9 er motorferdsel på land forbudt.

Ifølge § 3 bokstav B nr. 2 er vegetasjon på land som har verdi som næring og livsmiljø for fuglene, fredet mot skade og ødeleggelse.

Ifølge naturmangfoldloven § 69 første ledd kan myndigheten etter loven pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Statsforvalterens vurdering

Eiendommen (40/2 i Klepp kommune) ligger innenfor Jærstrendene landskapsvernområde med tilhørende fuglefredning og hogst er i strid med verneforskriften for Jærstrendene landskapsvernområde § 3 bokstav A nr. 1 og- 6 og § 3 bokstav B nr. 2. Tiltaket krever dermed dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 hvor det kan gjøres unntak fra verneforskriften dersom tiltaket ikke er i strid med formålet med vernet eller ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Det aktuelle tiltaket er ikke omsøkt og det kreves øyeblikkelig stans i arbeidet.

Det er i dette tilfellet ikke gitt skriftlig varsel om pålegg om stans. Det følger av forvaltningsloven § 16 tredje ledd at forhåndsvarsel kan unnlates dersom vedkommende part allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes og har hatt rimelig foranledning og tid til å uttale seg eller varsel av andre grunner må anses åpenbart unødvendig, jf. forvaltningsloven § 16 tredje ledd bokstav c.

Som nevnt tidligere har Statsforvalteren gjentatte ganger gitt tilbakemelding om at hogst ikke er tillatt med mindre man har søkt og fått tillatelse. Vår vurdering er derfor at du, som tiltakshaver, er godt kjent med vernereglene og at varsel må anses åpenbart unødvendig.

Videre går det frem av forvaltningsloven § 16 tredje ledd bokstav a at forhåndsvarsling kan unnlates dersom slik varsling ikke er praktisk mulig eller vil medføre fare for at vedtaket ikke kan gjennomføres. Fordi det i dette tilfellet er snakk om pågående skade på natur som krever umiddelbar stans vil eventuell varsling av pålegg kunne føre til at pålegget ikke kan gjennomføres.

Som nevnt viser du til rettsdokumenter i forbindelse med erstatningssak og hevder rett til å drive hogst ettersom du ikke har mottatt erstatning for tømmeret i skogen. Vår vurdering at dette ikke overstyrer vernereglene og ikke gir slik rett, og at vernereglene gjelder.

Kunnskapsgrunnlaget etter rettsprinsippet § 8 i naturmangfoldloven er godt og det er utarbeidet forvaltningsplan for verneområdet.

Verneverdier

Skogteigen på 40/2 ligger kystnært og er en viktig lokalitet for småfugl. Skogen er både et viktig hekke- og overvintringsområde, og et sentralt område for fugl på trekk. Andelen skogsareal i Klepp kommune er svært begrenset, og ivaretagelse av disse er derfor særlig viktig. Av de begrensede skogsarealene som finnes langs kysten av Klepp utpeker skogen på Haugen seg.

Totalt er registrert 183 fuglearter på den allmenne lokaliteten Haugen, hvorav 52 rødlistede.

Følgende rødlistearter observert på Haugen er sterkt tilknyttet skogsmiljøet: gjøk (NT), hønsehauk (VU), tretåspett (NT), granmeis (VU), gresshoppesanger (NT), hauksanger (CR), nattergal (NT), rosenfink (NT), grønnfink (VU), båndkorsnebb (VU), gulspurv (VU), dvergspurv (VU) og vierspurv (CR).

Videre bidrar skogsmiljøet positivt for følgende rødlistearter observert på Haugen: tårnseiler (NT), tyrkerdue (NT), hubro (NT), lerkefalk (NT), sandsvale (NT), taksvale (NT), stær (NT), svartrødstjert (EN), svartstrupe (EN), gråspurv (NT) og hortulan (CR).

Deler av skogen sumppreget, hvilket øker verdien og gjør det til en velegnet biotop for arter som vannrikse (VU) og rugde. Haugen vurderes å være særlig viktig for rugde, også vinterstid.

Fordi skogsarealene i kommunen er små, er velegnet hekkebiotop en begrensende faktor for bestander. En reduksjon i areal vurderes derfor til å medføre reduserte hekkebestander. Ulike arter har også ulike preferanser for miljø. På grunn av variasjonen i skogsmiljøet vil mindre uttak i skogen derfor kunne medføre bortfall av leveområder for arter. Dette vil gjelde både hekkefugl og arter på trekk.

Skogen har også en viktig funksjon for pattedyr i dette intensivt drevne jordbruksarealet. Området ligger mellom jordbruksarealene som periodevis tilbyr periodevis lite skjul og Orrestranden med tilhørende sandynelandskap med et høyt antall besøkende.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Jærestrendene landskapsvernområde (2010) gir retningslinjer for håndheving av vernereglene og utdypet forvaltningspraksis. Kapittel 5.3.7 omhandler *Dyrking, steinrydding, leplanting og skogsdrift*. Forvaltningsplanen sier på dette området at Statsforvalteren skal ha fleksibel praksis når det kommer til treslagsskifte, vedhogst og skogskjøtsel i lé-belter og skogteiger, men vil ikke tillate nyetableringer.

All skog i landskapsvernområdet er regnet som vernskog etter Skogloven, og alle større skogstiltak/hogst krever normalt også tillatelse fra landbrukskontoret, i tillegg til dispensasjon fra

vernereglene.

I behandling av søknad om hogst skal Statsforvalteren legge vekt på skogverdien for fugleliv og trua plantearter. Generelt vil følgende føringer legges til grunn:

- En vil etter samråd med forvaltningsmyndigheten (jfr. § 4-1) kunne gjennomføre skjøtsel av eksisterende plantinger, for eksempel tynningshogst, og treslagsskifte fra fremmede treslag til stedegne lauvtre.
- Ved-hogst til eget bruk vil også på samme måte tillates som skjøtselstiltak, etter nærmere klargjøring i forkant. Det skal bare hugges suksessivt avgrenset og med lukka hogst.
- Det kan påregnes dispensasjon til snauhogst av fremmede treslag (t.d. sitka, kvitgran, buskfuru) i område der disse er planta etter 1977, eller der dette vil innebære tilbakeføring av utmark med spesielle botaniske verdier eller kulturminner.
- Det kan også gis dispensasjon til hogst i plante- og fuglefredingsområde med skog, men etter mer detaljerte vilkår (omfang, revegetering) for å ivareta naturverdier og sjeldne arter.

Det er utarbeidet egne bevaringsmål for skogteigene i de enkelte forvaltningssonene. For den aktuelle forvaltningssonen er det blant annet fastsatt bevaringsmål om å sikre og skjerme hekkebiotoper og sikre området sin funksjon for fuglelivet.

Etter § 11 i naturmangfoldloven skal kostnadene ved miljøforringing bæres av tiltakshaver, som er pålagt å hindre eller avgrense skader. I det aktuelle tilfellet vil det ikke være en urimelig stor byrde eller vanskelig å gjennomføre stans i pågående skogsarbeid. Etter § 12 (miljøforsvarlege teknikker og driftsmetoder) tilsier stans i hogst en samfunnsmessig overvekt fremfor økonomiske forhold (jf. § 14 i naturmangfoldloven), med hensyn til verneverdiene.

Konklusjon

Pågående hogst er i strid med verneforskriften for Jærstrendene landskapsvernområde § 3 bokstav A nr. 1 og- 6 og § 3 bokstav B nr. 2. Det aktuelle tiltaket er ikke omsøkt og det kreves øyeblikkelig stans i arbeidet. Arbeidet må ikke føres videre før tiltaket er omsøkt hos forvaltningsmyndigheten (Statsforvalteren i Rogaland) og eventuell tillatelse er gitt.

Ved unnlatelse av å følge opp pålegget om øyeblikkelig stans vil Statsforvalteren i Rogaland vurdere å følge opp saken videre. Aktuelle reaksjoner følger av naturmangfoldloven kapittel IX (håndheving og sanksjoner).

Med hilsen

Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.)
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kristian Wilén Haaland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Klepp kommune
Statens naturoppsyn - Miljødirektoratet

Postboks 25
Postboks 5672 Sluppen

4358 Kleppe
7485 TRONDHEIM